

Ελεάνα Μαργαρίτη

«Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΟΥΣ» ΚΑΙ Ο ΜΠΟΝΤΛΕΡΙΚΟΣ ΠΛΑΝΗΣ

Ο πλάνης, ή πλάνητας –στα γαλλικά *flâneur*– αποτελεί πρωταγωνιστική φιγούρα στο έργο και τους στοχασμούς του Σαρλ Μποντλέρ και εσαρκώθηκε στο πρόσωπο του ζωγράφου Constantin Guys.¹ Στο παρόν άρθρο θα αναζητήσουμε τις απαρχές της σύλληψης του πλάνητα στο διήγημα του Έντγκαρ Άλαν Πόε *Ο άνθρωπος του πλήθους*. Θα επιχειρήσουμε μια συνοπτική σύγκριση των δύο και θα τονίσουμε βασικές πτυχές του μποντλερικού πλάνητα.

Το διήγημα *Ο άνθρωπος του πλήθους*² του Έντγκαρ Άλαν Πόε (1809-1849) –περιορισμένο σχετικά σε μέγεθος και σε δημοτικότητα– δημοσιεύθηκε τον Δεκέμβρη του 1840 σε δύο συγχρόνως περιοδικά, το *Atkinson's Casket* και το *Burton's Gentleman's Magazine*³ στη Φιλαδέλφεια της Αμερικής. Η πλοκή του *Ανθρώπου του πλήθους* είναι απλή, πολύ πιο απλή από άλλα διηγήματα του συγγραφέα, χω-

ρίς ραγδαία εξέλιξη και χωρίς κάποια ιδιαίτερη κορύφωση, ή λύση.⁴ Η αξία όμως του διηγήματος δεν έγκειται στην πλοκή του, αλλά σε παράγοντες που θα εξεταστούν στη συνέχεια. Το διήγημα είναι μία αφήγηση σε πρώτο πρόσωπο, ενός ανθρώπου που κάθεται σε ένα καφενείο στο Λονδίνο της δεκαετίας του 1840 και χωρίζεται σε δύο μέρη.

Πρώτο μέρος

Το πρώτο μέρος αποτελεί η περιγραφή του πλήθους των Λονδρέζων που περνά μπροστά από το παράθυρο του καφενείου και που ο αφηγητής παρατηρεί. Παραμένει ανώνυμος, και έχει μόλις ξεπεράσει κάποια ασθένεια, την οποία όμως ο συγγραφέας δεν διευκρινίζει.⁵ Η απουσία του, λόγω ασθένειας από τον έξω κόσμο, και η προσφάτως ανακτηθείσα ενέργειά